

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel,

[...]

[...]

Mijnheer de Gedelegeerd Bestuurder,

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 20 juni 2008 een klacht onderzocht wegens het feit dat op de min 2 verdieping van het centraal station te Antwerpen affiches hangen die in vier talen zijn gesteld, nl. “Niet uitstappen aan deze zijde – Ne pas descendre de ce côté – Nicht auf diesen Seite aussteigen – Do not alight on this sight”.

Op haar vraag om inlichtingen dienaangaande hebt u de VCT het volgende geantwoord:

“Het station Antwerpen-Centraal is een plaatselijke dienst in de zin van artikel 9 van de Taalwet Bestuurszaken. Artikel 11 van diezelfde wet voorziet dat voor plaatselijke diensten de berichten, mededelingen die voor het publiek bestemd zijn uitsluitend gesteld worden in de taal van het gebied.

Hoewel er strikt juridisch geen ruimte lijkt voor communicatie aan het publiek in vier talen, lijkt het aberrant dat bepaalde (veiligheid-)communicatie niet zou kunnen geschieden in talen die voor een internationaal reizigerspubliek verstaanbaar zijn.

Op het niveau –2 in Antwerpen-Centraal bevinden er zich tussen de sporen 21 – 22 en 23 – 24 eilandperrons. Deze perrons zijn niet toegankelijk voor de treinreizigers. Wanneer de Beneluxtreinen stoppen op de doorgaande hoofdsporen 22 en 23, zijn de deuren van dergelijk treinmaterieel niet meer langs de beide zijden vergrendeld. Dit is eigen aan dit type van materieel. Om die reden kunnen passagiers in principe dus ook uitstappen langs “de verkeerde zijde”. Als zij dat zouden doen, komen zij terecht tussen 2 doorgaande hoofdsporen op een plaats die ronduit gevaarlijk is. Om veiligheidsredenen werden de betrokken affiches op elke steunpaal op de eilandperrons aangebracht om zodoende de klanten er attent op te maken dat ze in geen geval mogen uitstappen langs die “verkeerde zijde”. Met andere materieeltypes doen zich dergelijke problemen niet voor.

Antwerpen-Centraal is één van de grotere stations van het land en één van de knooppunten voor internationaal reizigersverkeer, in de toekomst zal de internationale functie nog toenemen.

Het lijkt derhalve evident dat, net zoals Vaste Commissie voor Taaltoezicht eerder een afwijking toestond voor een ander knooppunt van internationaal reizigersverkeer, te weten de luchthaven Brussel-Nationaal, ook hier een soortgelijke pragmatische oplossing ad hoc op zijn plaats is voor een hub van internationaal spoorwegverkeer.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft zich in het verleden uitgesproken over het verrichten van mededelingen in vreemde talen en het gebruik ervan aanvaard op eentalig grondgebied, in casu voor het station Brussel-Nationaal-Luchthaven, op voorwaarde dat:

- *de inlichtingen die gegeven worden noodzakelijk zijn om de goede doorreis van vreemdelingen te garanderen;*
- *aan het gebruik van de vreemde talen, de drie landstalen voorafgaan.*

Deze afwijkingen houden verband met de bijzondere situatie van dit station: een station gelegen in een homogeen eentalig gebied, in rechtstreekse verbinding met de nationale luchthaven en waar een internationaal publiek binnen- en buitenstroomt.

In Antwerpen-Centraal wordt de taalwetgeving strikt nageleefd. Enkel in de lokettenzaal (meertalige verwijzing naar de perrons) en op het niveau –2 hangen meertalige affiches met de aangehaalde tekst “niet uitstappen aan deze zijde”.

In het kader van de veiligheid van de treinreizigers en het internationale karakter van het station Antwerpen-Centraal zijn wij van mening dat het uithangen van meertalige affiches absoluut verdedigbaar is om in dit geval af te wijken van de vigerende taalwetgeving.”

*

* *

Het station Antwerpen-Centraal is een plaatselijke dienst in de zin van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

De bedoelde affiches zijn berichten en mededelingen aan het publiek in de zin van de SWT.

Overeenkomstig artikel 11, §1, eerste lid, SWT, stelt een plaatselijke dienst, gevestigd in het homogene Nederlandse taalgebied, zijn berichten en mededelingen uitsluitend in het Nederlands. (vgl. advies 39.083/II/N van 24 mei 2007)

Uit uw bovenvermeld antwoord blijkt evenwel dat de perrons waar de viertalige berichten zijn aangebracht, niet toegankelijk zijn voor de gewone treinreizigers, doch enkel dienen als “eilandperrons” voor internationale treinen, en dat de bedoelde vermeldingen om dwingende redenen van veiligheid zijn aangebracht.

De VCT, Nederlandse afdeling, kan, overeenkomstig haar vaste rechtspraak, rekening houdend met motieven van volksgezondheid en veiligheid, en gelet op het internationale belang van het station Antwerpen-Centraal aanvaardend dat, naar analogie met artikel 11, §3, eerste lid, SWT, de berichten en mededelingen die specifiek voor het internationale reizigerspubliek bestemd zijn, gesteld worden in de bovenvermelde vier talen.

De VCT, Nederlandse afdeling, is derhalve van oordeel, met 3 stemmen vóór en 2 tegen, dat de klacht ontvankelijk is doch ongegrond.

Twee leden wensen, overeenkomstig artikel 14, §3, van het KB van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, hun mening als volgt weer te geven:

“Zij wijzen erop dat de motivering die integraal wordt gevolgd in het advies, om in casu anderstalig taalgebruik toe te staan door de NMBS, gebrekkig is.

Het volstaat in deze niet te verwijzen naar het belang van de veiligheid van de passagiers om anderstalig taalgebruik te rechtvaardigen, aangezien voor geschreven boodschappen of mededelingen aan het publiek die betrekking hebben op waarschuwingen wegens onveilige situaties perfecte alternatieven bestaan die louter van figuratieve aard zijn en die voor meer mensen verstaanbaar zijn dan zij die, naast het Nederlands, tevens het Frans, Engels of Duits begrijpen.

Zo kan er, net zals dat geldt voor de verkeersborden langs deze wegen, zonder dat de veiligheid van bedoelde passagiers in het gedrang komt, voor worden gekozen om te werken met voor iedereen vlot verstaanbare waarschuwingslogo's, al dan niet vergezeld van een uitsluitend Nederlandse tekst.

Voor beide leden is er dus geen absolute noodzaak om te kiezen voor anderstalige geschriften en derwijze om pragmatische redenen ad hoc een uitzondering op de bestuurstaalwet te maken. Zij verwijzen bovendien naar het advies 39.083 dat, niettegenstaande het station Antwerpen-Centraal een belangrijke internationale verbindingfunctie heeft, besloot dat opschriften aan perrons uitsluitend in het Nederlands mogen zijn gesteld.

Zij oordelen dan ook dat de klacht ontvankelijk en gegrond is.”

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter van de
Nederlandse afdeling,

E. Vandenbossche